

სემინარი 4 — „ვერ დაგელოდეთ“

ევროკავშირის სამართალი · კვირა 4 · ქეისი: Isoglucose (1980)

გიორგი კობერიძე · ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სემინარი 4 — „ვერ დაგელოდეთ“

ფორმატი: Case Method · 50 წთ · ორი გუნდი (მომჩივანი + ევროპარლამენტი / საბჭო) → პლენარული დისკუსია → „სასამართლო“ მოსამზადებლად: დარიგება (კვირა 4), ნაწილი I და III.4 · ცხრილები 1, 7 · ქეისის ფაქტები ქვემოთ

რატომ ეს ქეისი

ხელშეკრულება ხშირად ამბობს: საბჭო იღებს აქტს „ევროპარლამენტთან კონსულტაციის შემდეგ“. ევროპარლამენტის აზრი საბჭოს არ ბოჭავს. მაშ, რა მოხდება, თუ საბჭო ამ აზრს უბრალოდ არ დაელოდება — განსაკუთრებით მაშინ, როცა ვადა იწურება და პარლამენტი თავად აჭიანურებს? ეს ინსტიტუციური ბალანსის ქეისია: რამდენად ღირს „მხოლოდ“ აზრი?

ნაწილი A — ფაქტები

SA Roquette Frères v Council of the European Communities, Case 138/79, 1980

1. **1978** — სასამართლომ იზოგლუკოზის მწარმოებლებისთვის დაწესებული მოსაკრებელი **თანასწორობის პრინციპის** დარღვევად მიიჩნია (შაქრის მწარმოებლებთან შედარებით). საბჭოს შეეძლო ახალი ზომების მიღება. (პარ. 6, PDF გვ. 20)
2. **1979-03-07** — კომისიამ წარადგინა წინადადება: იზოგლუკოზის წარმოების **კვოტები**, 1979 წლის 1 ივლისიდან. **1979-03-19** — საბჭომ ევროპარლამენტს აზრი სთხოვა EEC-ის მუხ. 43(2)-ით და აპრილის სესიაზე განხილვა ითხოვა. (პარ. 7-8, PDF გვ. 20-21)
3. ევროპარლამენტის კომიტეტებმა საკითხი განიხილეს; **1979-05-10** — დებატები პლენარულ სესიაზე; **05-11** — ევროპარლამენტმა რეზოლუციის პროექტი **უარყო** და კომიტეტს დაუბრუნა. (პარ. 9, PDF გვ. 21)
4. მაისის სესია **ბოლო** იყო 1979 წლის 17 ივლისს **პირველად პირდაპირ არჩეული** ევროპარლამენტის შეკრებამდე. ბიურომ დამატებითი სესია არ დანიშნა, მაგრამ ორჯერ (03-01, 05-10) აღნიშნა, რომ საბჭოს ან კომისიას შეეძლო **რიგგარეშე სესიის** მოთხოვნა. (პარ. 10, PDF გვ. 21-22)
5. **1979-06-25** — საბჭომ რეგულაცია 1293/79 **აზრის გარეშე** მიიღო. პრეამბულაში ჩანერა, რომ ევროპარლამენტს „კონსულტაცია ჩაუტარდა“ და მაისის სესიაზე აზრი არ გამოუთქვამს. (პარ. 11, PDF გვ. 22)
6. **Roquette Frères-მა** (კვოტა დანართში — **15 887 ტონა**) რეგულაციის ბათილობა მოითხოვა. საქმეში **ევროპარლამენტი ჩაერთო** — მომჩივნის მხარეს. (პარ. 12, 15, 17, PDF გვ. 22-24)

სამი კითხვა, რომელიც სასამართლოს წინაშე იდგა:

1. შეუძლია თუ არა კომპანიას **რეგულაციის** გასაჩივრება? (EEC 173 — დღეს TFEU 263)
2. შეუძლია თუ არა ევროპარლამენტს საქმეში **ჩარევა** — თუ ხელშეკრულება მას სარჩელის შეტანის უფლებას არ აძლევს?
3. დაარღვია თუ არა საბჭომ **არსებითი პროცედურული მოთხოვნა**?

ნაწილი B — ორი გუნდი

	 Roquette + ევროპარლამენტი	 საბჭო
დაშვება	რეგულაციის დანართი კვოტას კონკრეტულ საწარმოებს უწესებს → „decision in the form of a regulation“ (პარ. 13)	ეს ზოგადი აქტია; კომპანიას უშუალოდ და ინდივიდუალურად არ ეხება (პარ. 13)
ევროპარლამენტის ჩარევა	სტატუტის მუხ. 37 — ყველა ორგანოს აქვს ჩარევის უფლება (პარ. 18)	ჩარევა = სარჩელის უფლება, რომელიც ევროპარლამენტს არ აქვს ; თანაც ინტერესი არ აქვს (პარ. 17, 20)
პროცედურა	კონსულტაცია დაირღვა → აქტი ბათილია (პარ. 32)	თავად ევროპარლამენტმა გახადა შეუძლებელი აზრის მიღება — მასზე დაყრდნობა არ შეიძლება (პარ. 35)
საფრთხე	თუ „თხოვნა“ საკმარისია, საბჭო ნებისმიერ დროს გვერდს აუვლის ევროპარლამენტს	თუ აზრის გარეშე ვერ ვიმოქმედებთ, ევროპარლამენტს ფაქტობრივი ვეტო ექნება — უბრალოდ დუმილით

ნაწილი C — მოსამზადებელი კითხვები (ყველა სტუდენტისთვის)

1. ევროპარლამენტის აზრი საბჭოს **არ ბოჭავს**. მაშ, რატომ უნდა იყოს მისი უგულებელყოფა აქტის ბათილობის საფუძველი? (TEU 13(2); TEU 10(1)–(2))
2. საბჭოს არგუმენტი — „თქვენ თავად დააგვიანეთ“ — სამართლიანია? რა უნდა გაეკეთებინა საბჭოს, სანამ აზრის გარეშე იმოქმედებდა? (მინიშნება: ფაქტი 4)
3. დღეს **TFEU 43(2)** ბაზრის საერთო ორგანიზაციისთვის **ორდინარულ** პროცედურას ითვალისწინებს. შეიძლება თუ არა *Isoglucose*-ის მსგავსი ქეისი დღეს — და სად? (ცხრილი 7; TFEU 22(1); **43(3)**)
4. 1980 წელს ევროპარლამენტს ბათილობის სარჩელის უფლება **არ** ჰქონდა. დღეს TFEU 263 (მეორე აბზაცი) ვის ასახელებს?